

Kryteria wystawiania ocen z przedmiotu plastyka:

Aby omówić kryteria oceny ucznia w kontekście plastyki trzeba zwrócić uwagę na specyfikę przedmiotu, która dotyczy różnorodnych wypowiedzi i możliwości działań twórczych dziecka na tym przedmiocie.

Poza testami, wypowiedziami ustnymi, pisemnymi, itp.; które podlegają ocenie na innych przedmiotach, pojawia się efekt ekspresji, którego ocena jest niezwykle trudna.

Ten wytwór plastyczny, powstały jako wypowiedź jest często nieprzewidywalny, odkrywco zaskakujący, lub wręcz przeciętny, nie wnoszący nic nowego. Nie jesteśmy w stanie przewidzieć myślenia twórczego dziecka choć formalnie kompozycja nie musi zawierać nowatorskich rozwiązań. Trzeba pamiętać, że wypowiedzią jest cały proces twórczy, odzwierciedlający aktualny stan psychiczny dziecka, jego gotowość do podjęcia działań. Dziecko zaleknione, zniechęcone, przekonane o niedoskonałości swojego talentu (wiek kryzysu twórczego), o konieczności przymusowego sięgania po schematy nie będzie odczuwać swobody tworzenia.

Ograniczenie takie wpływa na sposób pracy twórczej, myślenie twórcze i jego efekty. Nie podjęcie przez dziecko działań traktujemy także jako wyraźną i jednoznaczną wypowiedź ucznia. W tym kontekście wypowiedzią będzie też zniszczenie własnej pracy.

Miarodajną częścią wypowiedzi będzie na naszym przedmiocie nie tylko sam efekt (wytwór) ale twórcza postawa. Ocenę wytworu utrudnia jeszcze jeden element. Poprzez szczerą wypowiedź dziecięcą, wytwór staje się zwierciadłem osobowości i stanu ducha. Uwidacznia się to w kształtach, kolorystyce, charakterze wyrażonych form. W pracy ukazują się wszelkie smutki, niepowodzenia, konflikty z otoczeniem. To nie może podlegać ocenianiu. Trzeba również pamiętać, że wypowiedź jako wytwór plastyczny świadczy o wieku ucznia, stopniu rozwoju psychicznego i zmienia się z różną dynamiką.

Jak zatem radzę sobie z problemem oceniania ucznia? Ze względu na specyfikę przedmiotu i materii, która poddawana jest ocenianiu dążę do stosowania stałych i konsekwentnie przestrzeganych kryteriów oceniania, z którymi zawsze na początku roku szkolnego uczniowie są szczegółowo zapoznani. Poprzez zestawienie prac i ich wspólne omówienie (w miarę możliwości) staram się ocenić jak najbardziej zobiektywizować. Temu służą też wspólne wystawy wytworów plastycznych dzieci na terenie szkoły (uczeń ma umożliwiającą obserwację prac, porównanie ich, samodzielne wyłonienie najciekawszych - uczenie się poprzez samoobserwację).

Zatem na oceną ucznia z przedmiotu sztuka, moim zdaniem powinna składać się:

1. ocena prac plastycznych
2. ocena aktywności i pracy na lekcjach z dziedziny historii sztuki, wiadomości z teorii plastyki
3. oraz ocena stosunku ucznia do przedmiotu.

Ad 1. Kryteria oceny z poszczególnych prac plastycznych niezależnie od techniki, tematu itp. dotyczą strony formalnej wytworu, czyli:

- zrozumienia zagadnień plastycznych
- opanowania techniki plastycznej
- korzystania ze wzorów (model, martwa natura)
- stopnia zaangażowania pracy oraz strony artystycznej pracy plastycznej, opartej na analizie wytworu z dostrzeżeniem emocjonalnego zaangażowania ucznia, przez co rozumie:
 - twórczą inwencję plastyczną (indywidualizm, oryginalność pomysłu itp.)
 - ekspresję
 - siłę wyrazu w sposobie potraktowania tematu,
 - kompozycję (wzajemny układ elementów podkreślający dany problem
 - indywidualizm w opracowaniu kompozycji).

Ad 2. W celu zwiększenia zainteresowania problemami teorii plastyki i historii sztuki uczniowie kompletują punkty dodatnie za aktywny udział w lekcji prawidłowe odpowiedzi na pytania, rozwiązanie zagadki, krzyżówki, rozpoznanie epoki lub dzieła przedstawionego na ilustracji, reprodukcji, przeźroczu lub filmie. Punkty dodatnie może dostać każdy, kto zgłosi swoją odpowiedź na lekcji. Mają one zasadniczo dodatni wpływ na ocenę semestralną.

Ad 3. Uczeń nagminnie nie przynoszący materiałów i narzędzi na lekcję plastyki "kompletuje" punkty ujemne, które mają wpływ na obniżenie oceny semestralnej z przedmiotu.

1. Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który w pełni opanował zakres wiadomości i umiejętności objętych podstawą programową oraz:

- czynnie uczestniczy w zajęciach lekcyjnych, jest zaangażowany wobec stawianych mu zadań,
- wykazuje zainteresowanie plastyką (np. przygotowuje prezentacje na temat własnych zainteresowań plastycznych),
- podejmuje dodatkowe zadania (np. zdobywa informacje z innych źródeł, angażuje się w życie artystyczne klasy, szkoły i środowiska).
- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania tej klasy,

2. Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który w pełni opanował zakres wiedzy i umiejętności, a ponadto:

- wykazuje aktywną postawę w pracach indywidualnych i zespołowych,
- wyróżniająco wywiązuje się z wszelkich zadań i powierzonych mu ról,
- uzyskuje bardzo dobre i dobre oceny cząstkowe,
- starannie wykonuje ćwiczenia plastyczne,
- potrafi obronić swój pogląd i postawę twórczą.

- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte programem nauczania, potrafi zastosować poznaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach.

3. Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który opanował zakres programowy wiedzy i umiejętności w stopniu średnim, a także:

- zwykle pracuje systematycznie i efektywnie, indywidualnie i w grupie,
- poprawnie formułuje wnioski i udaje mu się bronić swych poglądów,
- odpowiednio wywiązuje się z części zadań oraz powierzonych ról,
- najczęściej uzyskuje dobre oceny częściowe.

4. Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który opanował zakres wiedzy i umiejętności w stopniu poprawnym oraz:

- nie zawsze pracuje systematycznie i niezbyt chętnie podejmuje wszelkie działania,
- rzadko uczestniczy w dyskusjach i pracach zespołowo-grupowych,
- czasami poprawnie formułuje wnioski,
- ma problemy z obroną swoich poglądów,
- najczęściej uzyskuje dostateczne oceny częściowe.

5. Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który opanował zakres wiedzy i umiejętności na poziomie elementarnym, a także:

- nie pracuje systematycznie i niezbyt chętnie podejmuje działania,
- biernie uczestniczy w dyskusjach,
- niestarannie wykonuje ćwiczenia,
- nie formułuje własnych wniosków.

6. Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nawet w stopniu elementarnym nie opanował materiału i nie nabył umiejętności wskazanych w programie nauczania oraz:

- nie wykazuje zainteresowania przedmiotem,
- nie bierze udziału w działaniach twórczych,
- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego,
- nie wykazuje żadnej chęci do poprawy swojej oceny.

Ocena ta nie wynika z możliwości, czy z braku uzdolnień ucznia, lecz z całkowitej niechęci do przedmiotu oraz pracy na lekcjach.

Przygotowanie do lekcji

- Uczeń ma prawo dwa razy w semestrze zgłosić nieprzygotowanie do lekcji.
- Jeżeli uczeń przekroczy ten limit lub nie zgłosi nieprzygotowania na początku zajęć, otrzymuje ocenę niedostateczną z zadania domowego lub odpowiedzi, w zależności od tego, czego dotyczy nieprzygotowanie.

c) Po nieobecności w szkole uczeń jest zobowiązany do uzupełnienia zeszytu oraz uzupełnienia zaległości w terminie wyznaczonym przez nauczyciela przedmiotu. Termin ten powinien być proporcjonalny do czasu nieobecności ucznia.

d) Nieprzyniesienie przez ucznia na lekcję potrzebnych materiałów (zeszytu, podręcznika, innych materiałów zapowiedzianych przez nauczyciela) oznacza nieprzygotowanie do lekcji.

Formy sprawdzania kompetencji i osiągnięć uczniów:

1. Pisemna.
2. Ustna.
3. Praktyczna.

Narzędzia sprawdzania kompetencji i osiągnięć uczniów

1. Praca na lekcji

a) Praca na lekcji może przybrać następujące formy: odpowiedzi ustne, prace indywidualne, w parach, w grupach, prace zbiorowe.

b) Uczeń może być pytany z trzech ostatnich tematów lub z zadanej partii materiału (powtórka).

2. Sprawdziany

a) Sprawdzian musi być zapowiedziany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.

b) W jednym dniu może się odbyć tylko jeden sprawdzian, a w ciągu tygodnia nie więcej niż trzy sprawdziany.

c) Sprawdzian jest obowiązkowy.

d) W razie nieobecności uczeń jest zobowiązany napisać sprawdzian w ciągu trzech tygodni od powrotu do szkoły.

e) W przypadku nieobecności ucznia tylko w dniu sprawdzianu nauczyciel może wyznaczyć uczniowi na jego napisanie termin krótszy niż trzy tygodnie.

f) W przypadku nieobecności nauczyciela termin sprawdzianu ustala się ponownie.

g) Uczeń przyłapany podczas sprawdzianu na niesamodzielnej pracy, używaniu lub posiadaniu niedozwolonych materiałów (np. ściąg, urządzeń elektronicznych) otrzymuje z tego sprawdzianu ocenę niedostateczną.

h) Jeżeli uczeń uzyska ze sprawdzianu ocenę niedostateczną, dopuszczającą lub dostateczną, może ten sprawdzian poprawić.

i) Poprawa sprawdzianu (jednokrotna) jest dobrowolna i musi się odbyć w terminie trzech tygodni od daty oddania sprawdzianu.

j) Ocena z poprawy sprawdzianu nie anuluje poprzedniej.

k) Jeżeli ocena z poprawy sprawdzianu jest lepsza od poprzedniej oceny, zostaje wpisana do dziennika jako dodatkowa ocena bieżąca i jest wliczana odpowiednio do śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej.

l) Jeżeli ocena z poprawy sprawdzianu nie jest lepsza od poprzedniej oceny, zostaje wpisana do dziennika w formie informacji i nie jest wliczana do oceny klasyfikacyjnej.

3. Kartkówki

a) Kartkówka nie musi być zapowiedziana.

b) Niezapowiedziana kartkówka może obejmować nie więcej niż trzy ostatnie tematy. Zapowiedziana kartkówka może obejmować zakres tematyczny określony przez nauczyciela.

c) Kartkówka jest obowiązkowa.

d) W razie nieobecności uczeń jest zobowiązany napisać kartkówkę w ciągu trzech tygodni od powrotu do szkoły.

e) W przypadku nieobecności ucznia tylko w dniu kartkówki nauczyciel może wyznaczyć uczniowi na jej napisanie termin krótszy niż trzy tygodnie.

f) Uczeń przyłapany podczas kartkówki na niesamodzielnej pracy, używaniu lub posiadaniu niedozwolonych materiałów (np. ściąg, urządzeń elektronicznych) otrzymuje z tej kartkówki ocenę niedostateczną.

g) Jeżeli uczeń uzyska z kartkówki ocenę niedostateczną, dopuszczającą lub dostateczną może tę kartkówkę poprawić.

h) Poprawa kartkówki (jednokrotna) jest dobrowolna i musi się odbyć w terminie trzech tygodni od daty oddania kartkówki.

i) Ocena z poprawy kartkówki nie anuluje poprzedniej.

j) Jeżeli ocena z poprawy kartkówki jest lepsza od poprzedniej oceny, zostaje wpisana do dziennika jako dodatkowa ocena bieżąca i jest wliczana odpowiednio do śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej.

k) Jeżeli ocena z poprawy kartkówki nie jest lepsza od poprzedniej oceny, zostaje wpisana do dziennika w formie informacji i nie jest wliczana do oceny klasyfikacyjnej.

4. Zadania domowe

a) Nie zadaje się prac pisemnych na weekend.

b) Uczeń przyłapany na ściąganiu zadania domowego otrzymuje ocenę niedostateczną.

5. Aktywność, zaangażowanie

a) Nauczyciel może nagrodzić ucznia bieżącą oceną celującą lub bardzo dobrą za czynne uczestniczenie w zajęciach, zaangażowanie wobec stawianych mu zadań, dodatkowe zadania i zainteresowania plastyką.

1. Ocena końcowa nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.

2. Pod koniec semestru/roku szkolnego nie przewiduje się dodatkowego zdawania materiału przez uczniów w celu podwyższenia oceny klasyfikacyjnej.

Postanowienia PSO z przedmiotu plastyka wchodzi w życie z dniem 8 września 2015. Z dniem wejścia w życie niniejszego PSO uchyla się obowiązywanie dotychczasowych zasad oceniania z przedmiotu plastyka.